

Rinkeby – Kista Stadsdelsnämnd
2021-04-12
Dnr: RK 2020/547
Ärende 34

Janina Fond (SD)
Anna-Karin Nilsson (SD)

Motion av Peter Wallmark om att utreda nya riktlinjer för klimatinvesteringar

Förslag till beslut

1. Att bifalla motionen

1. Därutöver vill vi anföra följande:

Stockholm stad gör många investeringar där klimatnyttan är en stor del till motiveringen av investeringen. Det kan även handla om andra frågor än rena investeringar, såsom intvingande av mer vegetarisk kost i skolor, förskolor och äldreboenden. Därför är det av stor vikt att staden arbetar med sofistikerade metoder med hög grad av transparens för att synliggöra den faktiska klimatnyttan, och det är detta som Sverigedemokraternas motion syftar till.

Frågan om klimatnytta är komplicerad. Olika alternativ behöver vägas, inte bara emot rörlig klimatnytta (exempelvis genom en energibesparing). Även fasta utsläpp som orsakas behöver vägas in. De nyckeltal som förvaltningen utgår ifrån, menar vi, är för dåliga för att den faktiska klimatpåverkan av åtgärden på ett rättvist sätt ska förmedlas. Även om schablonvärden nyttjas, så måste hänsyn tas till klimatpåverkan i de olika stadierna.

Om vi utgår ifrån att det är bråttom för världen att minska sina klimatutsläpp så innebär det att det är värre att definitivt släppa ut 1 CO₂ ekvivalent idag än att eventuellt släppa ut 1 CO₂ ekvivalent i framtiden. Denna analogi med LCC-kalkyler verkar förvaltningen ha missförstått i sitt svar.

Exemplet nedan illustrerar problematiken. Skärholmens stadsdelsförvaltning har sökt klimatinvesteringsmedel för att byta elljusen i Bredängsspåret. Syftet är alltså en klimatinvestering. Energibesparingen har beräknats till 12 MWh/år, och 600 kg CO₂ekv/år. Besparingen är alltså beräknad på ca 50g CO₂ekv/kWh, vilket ungefär motsvarar nordisk elmix schablonvärde. Ingenstans framgår hur stor den negativa klimatpåverkan är i A1-A5. Inte heller går detta att läsa sig till i de

underlag som staden har framtagga av WSP. Hela besparingen över tid viktas lika, dvs en prognostiserad framtida besparing om 15 år viktas lika högt som om 1 år.

Total investeringskostnad är 1 306 250 kr. Total besparing CO₂ekv är 9 000 kg (notera att förvaltningen räknat total besparing fel. $600 \cdot 15 = 9000$ och inte 15 000 som resultatet säger). Detta innebär att klimatinvesteringen kostat ca 145 kr/kgCO₂ekv, dvs inte en effektiv åtgärd. Även medräknat kostnadsbesparing för elektricitet blir åtgärden ineffektiv.

Med en korrekt beräkning av klimatpåverkan enligt LCA-standard hade med stor sannolikhet resultatet blivit betydligt sämre. Givetvis finns det även andra synergieffekter om inte är medräknade, men det är inte dessa som använts som argument för investeringen. Pengarna som använts hade kunnat gå till mer effektiva klimatåtgärder, eller lagts på andra områden.

Ovan är bara ett av en enorm mängd investeringar som görs i stadens verksamhet med klimatet som skäl. Beräkningar och presentationer av miljönytta som på ytan målar en vacker bild, men som vid närmare granskning i värsta fall visar att åtgärden är kontraproduktiv, blir tyvärr en form av gröntvättning som ingen vinner på. Genom att arbeta med mer sofistikerade metoder för att utreda klimatnyttan i olika val minskar risken för detta.